

МЕТОДИКА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ОТРИМАННЯ ВЕНЧУРНОГО ФІНАНСУВАННЯ

© 2015 УСАТЕНКО О. В.

УДК 657.1.012

Усатенко О. В. Методика бухгалтерського обліку отримання венчурного фінансування

Мета статті полягає в зазначенні облікового аспекту форм венчурного фінансування, формулюванні факторів впливу на систему організації бухгалтерського обліку на рівні венчурного підприємства та визначенні об'єктів аналітичного обліку, що виникають при отриманні фінансування. У результаті дослідження було представлено механізм створення венчурного підприємства та визначено обліковий аспект венчурного фінансування, тобто форми венчурного фінансування, які є об'єктами бухгалтерського обліку під час отримання фінансування підприємством. Сформульовано фактори впливу на систему організації бухгалтерського обліку на рівні венчурного підприємства, виділено об'єкти аналітичного обліку, що виникають при отриманні венчурного фінансування із зазначенням напрямів ведення аналітичного обліку. Ведення бухгалтерського обліку у запропонованих напрямках аналітичного обліку сприятиме підвищенню якості отриманої інформації та дозволить: мати детальні відомості про джерела венчурного фінансування та господарські засоби, що з'являються в результаті отримання фінансування; ефективно управляти господарськими засобами; здійснювати аналіз використання венчурного фінансування; формувати достовірну інформацію про стан венчурного фінансування для внутрішніх та зовнішніх користувачів бухгалтерської інформації; здійснювати моніторинг венчурного фінансування.

Ключові слова: об'єкт аналітичного обліку, фактори впливу, форми венчурного фінансування.

Рис.: 2. **Табл.:** 2. **Бібл.:** 9.

Усатенко Ольга Вікторівна – кандидат економічних наук, доцент, кафедра обліку і аудиту, Національний гірничий університет (пр. К. Маркса, 19, Дніпропетровськ, 49027, Україна)

E-mail: UsatOl@yandex.ru

УДК 657.1.012

UDC 657.1.012

Усатенко О. В. Методика бухгалтерского учета получения венчурного финансирования

Цель статьи заключается в определении учетного аспекта форм венчурного финансирования, формулировании факторов влияния на систему организации бухгалтерского учета на уровне венчурного предприятия и определении объектов аналитического учета, которые возникают при получении финансирования. В результате исследования был представлен механизм создания венчурного предприятия, определен учетный аспект венчурного финансирования, то есть формы венчурного финансирования, которые являются объектами бухгалтерского учета при получении финансирования предприятием. Сформулированы факторы влияния на систему организации бухгалтерского учета на уровне венчурного предприятия, выделены объекты аналитического учета, возникающие при получении венчурного финансирования с указанием направлений ведения учета. Ведение бухгалтерского учета в предложенных направлениях аналитического учета будет способствовать повышению качества полученной информации и позволит: иметь детальные сведения об источниках венчурного финансирования и хозяйственных средствах, появляющихся в результате получения финансирования; эффективно управлять хозяйственными средствами; осуществлять анализ использования венчурного финансирования; формировать достоверную информацию о состоянии венчурного финансирования для внутренних и внешних пользователей бухгалтерской информации; осуществлять мониторинг венчурного финансирования.

Ключевые слова: объект аналитического учета, факторы влияния, формы венчурного финансирования.

Рис.: 2. **Табл.:** 2. **Библ.:** 9.

Усатенко Ольга Викторовна – кандидат экономических наук, доцент, кафедра учета и аудита, Национальный горный университет (пр. К. Маркса, 19, Днепропетровск, 49027, Украина)

E-mail: UsatOl@yandex.ru

Usatenko O. V. Method of Accounting while Obtaining Venture Financing

The article is aimed to determine the accounting aspect of forms of venture financing, formulate factors of influence on the accounting system at the level of venture enterprise and identify the analytical accounting objects that arise while obtaining the financing. The study resulted in presenting a mechanism of venturing, also the accounting aspect of venture financing has been determined, that is forms of venture financing, which are objects of accounting while obtaining the financing by enterprise. Factors of influence on the system of accounting at the level of venture enterprise have been formulated, the analytical accounting objects that appear while obtaining the venture financing have been provided with specifying the directions for accounting. Accounting record-keeping in the proposed directions of analytical accounting will improve the quality of the information received and will provide: detailed information on the sources of venture financing and economic means that appear as a result of received financing; effectively managing economic means; conducting the analysis of venture financing; generating reliable information on the status of the venture financing for internal and external users of accounting information; monitoring the venture financing.

Key words: analytical accounting object, factors of influence, forms of venture financing.

Pic.: 2. **Tabl.:** 2. **Bibl.:** 9.

Usatenko Olga. V. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Department of Accounting and Auditing, National Mining University (pr. K. Marksa, 19, Dnipropetrovsk, 49027, Ukraine)

E-mail: UsatOl@yandex.ru

Венчурна діяльність є реальним механізмом, що забезпечує інноваційний розвиток економіки держави. Вона передбачає обов'язкове існування двох ключових учасників – підприємства, що потребує венчурного фінансування, та інвестора ризикового капіталу. Венчурна діяльність пов'язана з високим ступенем ризику, який обумовлений неможливістю заздалегідь визначити фінансовий результат діяльності. Одним зі шляхів зниження ризиків є організація такої системи бухгал-

терського обліку, яка допоможе мати детальні відомості про джерела венчурного фінансування і напрями його витрачання. Розгляд факторів впливу, елементів обліку, форм венчурного фінансування забезпечить правильний підхід до обґрунтування складових системи організації бухгалтерського обліку на венчурному підприємстві.

Таким чином, загальна проблема, якій присвячено дослідження, полягає в зазначенні облікового аспекту форм венчурного фінансування, формулюванні факто-

рів впливу на систему організації бухгалтерського обліку на рівні венчурного підприємства та визначення об'єктів аналітичного обліку, що виникають при отриманні фінансування.

Дослідженню проблем венчурного фінансування приділяється увага таких вчених: Л. Антонюк, А. Поручника [1], О. О. Лапко [2], О. М. Петрука [3], С. О. Тульчинської [4], О. В. Гарагонича [5], К. В. Великої [6] та інших. Огляд та узагальнення праць вчених свідчать про те, що в літературі висвітлюються питання, пов'язані із сутністю венчурного підприємництва, його значенням для розвитку інноваційних процесів. Однак у вищевказаних літературних джерелах недостатньо розкриті питання, пов'язані з обліковим аспектом форм венчурного фінансування, а також аналітичним обліком венчурного фінансування саме на рівні венчурного підприємства.

Метою дослідження, результати якого викладено у даній статті, є визначення облікового аспекту форм венчурного фінансування та об'єктів аналітичного обліку, що виникають при отриманні венчурного фінансування з зазначенням напрямів ведення аналітичного обліку. Для досягнення поставленої мети у даній роботі виконано такі *завдання*: представлено механізм створення венчурного підприємства: організаційно-правова форма, розмір та стадії життєвого циклу; визначено обліковий аспект форм венчурного фінансування; зазначено фактори впливу на систему організації бухгалтерського обліку на рівні венчурного підприємства; виділено об'єкти аналітичного обліку, що виникають при отриманні венчурного фінансування із зазначенням напрямів ведення аналітичного обліку, які допоможуть в повному обсязі отримувати інформацію за джерелами венчурного фінансування та наявності господарських засобів, що з'являються завдяки отриманню фінансування.

Венчурне підприємство, яке створене сторонньою групою винахідників, учених, новаторів, вважається зовнішнім венчуром; якщо ж ініціаторами створення є великі холдингові структури і підприємство створюється як дочірне – це внутрішній венчур. На *рис. 1* представлено механізм створення венчурного підприємства.

Дослідимо, як відбувається механізм створення зовнішнього венчура. Після розробки інноваційної ідеї чи бізнес-проекту перед групою вчених, інженерів, спеціалістів, винахідників постає завдання: заснувати під-

приємство чи придбати вже діюче підприємство. У разі створення нового підприємства мета, предмет діяльності, найменування, структура управління, порядок оцінки вкладів до статутного капіталу можуть бути окремо визначені в установчих документах.

Щодо організаційно-правової форми венчурного підприємства, то існує декілька підходів до вирішення цього питання. Венчурні підприємства можуть засновуватися у будь-якій організаційно-правовій формі, яка передбачена законодавством України. З точки зору ведення господарської діяльності, реєстрації та режимів оподаткування будь-які організаційно-правові форми створення підприємств за законодавством України – абсолютно рівні. Суть різниці між формами підприємств – винятково «внутрішня»: порядок керування, взаємини й відповідальність засновників, механізми контролю та формування статутного капіталу, порядок організації та ведення бухгалтерського обліку, рівень довіри до тієї чи іншої форми власності у споживача, інвестора і т. п.

Досвід останніх десяти років свідчить про те, що інвестори з різних форм господарських товариств надають перевагу командитним товариствам, товариствам з обмеженою відповідальністю та акціонерним товариствам. З огляду на те, що найбільшою популярністю у середовищі інвесторів користуються останні дві форми (ТОВ та АТ), більш детально викладаємо ті важливі положення, які стосуються саме їх [7].

Перший підхід – для реалізації інноваційних проєктів через механізм венчурного фінансування доцільно використовувати організаційно-правову форму «товариство з обмеженою відповідальністю» завдяки:

- ✦ перевагам, що надає організаційна структура;
- ✦ мобільності управління;
- ✦ відсутності акціонерного капіталу і пов'язаних з цим витрат;
- ✦ обмеженню ризику сумою сплаченого вкладу;
- ✦ відсутністю субсидіарної відповідальності після виконання майнового обов'язку перед товариством;
- ✦ незначним вимогам до особистої участі в товаристві;
- ✦ спрощеної процедури виходу з нього.

Як зауважив О. В. Гарагонич, товариство з обмеженою відповідальністю поєднує в себе привабливі для ма-

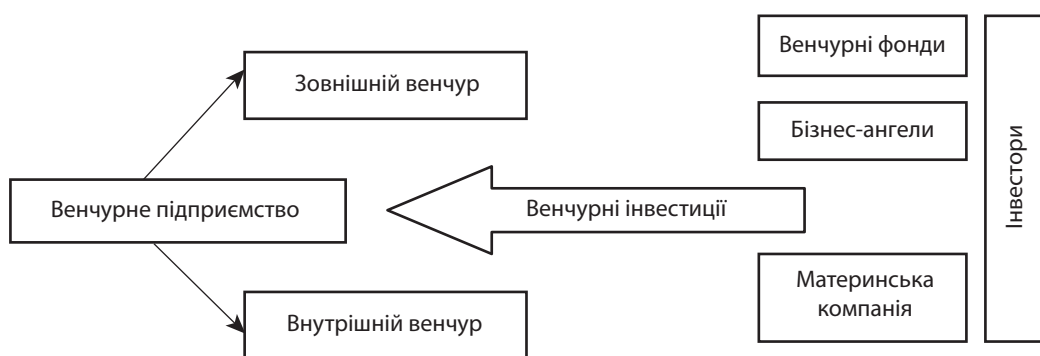

Рис. 1. Механізм створення венчурного підприємства

лих підприємців ризи акціонерного товариства і повного товариства [5, с. 337]. Створювати венчурні підприємства у формі товариства з обмеженою відповідальністю доцільно у тих випадках, коли невелика кількість осіб бажають сконцентрувати відносно незначні майнові цінності з метою створення малого або середнього підприємства та коли члени бажають особисто взяти участь в управлінні підприємством. При створенні венчурного підприємства за участі іноземного капіталу частіше за все вибирається форма товариства з обмеженою відповідальністю (ТОВ) [8]. Дана форма підприємства добре врегульована законодавством України та аналогічна існуючим у всіх країнах СНД і ЄС (крім Англії та Кіпру) і дозволяє вирішувати всі типові завдання іноземного засновника (здійснення господарської діяльності на території України через підконтрольне підприємство або за участю партнерів з України, можливість одержання й репатріації прибутку, відсутність відповідальності іноземного засновника по боргах створеного підприємства тощо), а також при цьому не передбачає таких «непотрібних додаткових формальностей», як випуск акцій в акціонерному товаристві.

При значній кількості учасників рекомендується створення акціонерного товариства (АТ). Тобто *другий підхід* – для впровадження інноваційної ідеї можливо створювати чи придбавати венчурне підприємство з такою організаційно-правовою формою, як акціонерне товариство. Вибір форми акціонерного товариства може бути викликаний такими міркуваннями: ще більша «солідність» організаційно-правової форми; простота, у порівнянні з товариством з обмеженою відповідальністю, передачі в майбутньому прав на підприємство (акції).

Вихід засновників венчурного підприємства, якщо підприємство засноване у формі товариства з обмеженою відповідальністю, відбувається тільки за згодою інших учасників – шляхом внесення змін до статутних документів. В акціонерному товаристві цього не потрібно, а передача прав на підприємство відбувається шляхом відчуження акцій, причому в публічного акціонерного товариства є можливість продажу акцій на фондовій біржі. У вищезазначених формах підприємств в Україні засновники (учасники, акціонери) не несуть відповідальності за зобов'язаннями підприємства.

Юридична природа створення венчурного підприємства (внутрішнього венчура) як дочірнього підприємства полягає в тому, що воно знаходиться у відносинах стосовно холдингу-засновника щодо власника коштів і майна та виступає як самостійний суб'єкт підприємництва. Діяльність дочірніх підприємств відрізняється від діяльності філій і представництв холдингів, які є не юридичними особами, а лише її відокремленими підрозділами. Створення внутрішнього венчура для материнської компанії забезпечує оптимізацію перерозподілу витрат і доходів між підприємствами холдингу, диверсифікує ризики та надає можливості залучати зовнішні фінансові інвестиції для нових інноваційних ідей, які можна забезпечувати активами від інших видів діяльності.

Однією з передумов ефективності функціонування внутрішніх венчурів є відносно невеликі матеріальні

витрати. К. Велика наголошує, що процес генерації ідей та розробка потребує найменших витрат із загальної структури витрат на інноваційний проект [6].

На *рис. 2* наведемо обліковий аспект форм венчурного фінансування.

Інвестори ризикового капіталу – венчурні фонди, «бізнес-ангели» та інші скуповують в інноваційного підприємства контрольний пакет акцій або частку в статутному капіталі, яка забезпечує можливість дієво впливати на науково-дослідну, виробничу, збутову та фінансово-господарську діяльність підприємства. Також венчурне фінансування може відбуватися в інших формах, які зазначено вище та які є об'єктами бухгалтерського обліку під час венчурного фінансування. Форми венчурного фінансування залежать не тільки від переваг інвесторів, а й від стадій життєвого циклу венчурного підприємства, його розміру та організаційно-правової діяльності.

В Україні надання венчурних інвестицій найбільш поширене у формах довгострокового кредиту, тому що венчурні інноваційні підприємства зазвичай реєструються як товариства з обмеженою відповідальністю або приватні акціонерні товариства та їх статутний капітал, у більшості випадків, є номінальною величиною, близькою до мінімального розміру, що визначено законодавством. Це викликано особливостями бухгалтерського обліку і оподаткування та наявністю у засновників венчурних підприємств малих обсягів грошових коштів та інших активів (найчастіше основний актив засновників венчурного підприємства – інтелектуальна власність, яка не зараховується на баланс).

У випадку, коли венчурне підприємство створюється материнською компанією як дочірнє підприємство, венчурне фінансування відбувається у вигляді майна материнської компанії, грошових коштів та інших активів.

На практиці найчастіше зустрічається комбінована форма венчурного інвестування, при якій частина коштів вноситься в статутний капітал, а інша – надається у формі інвестиційного кредиту. Узагальнимо фактори, що мають вплив на систему організації бухгалтерського обліку на рівні венчурного підприємства в *табл. 1*.

Розгляд факторів впливу забезпечить правильний підхід до обґрунтування складових системи організації бухгалтерського обліку венчурного підприємства. Ведення синтетичного обліку венчурної діяльності підприємства повинно базуватися на особливостях галузей діяльності підприємства, стадій життєвого циклу та здійснюватися за кожною отриманою інвестицією.

Базовим елементом організації бухгалтерського обліку венчурного фінансування його отримувачем – венчурним підприємством – є визначення об'єктів аналітичного обліку, які залежать від форми отримання цього фінансування. У *табл. 2* виділимо об'єкти аналітичного обліку, що виникають при отриманні венчурного фінансування із зазначенням напрямів ведення аналітичного обліку, що допоможе в повному обсязі отримати інформацію за джерелами венчурного фінансування та наявності господарських засобів, які з'являються завдяки отриманню фінансування.

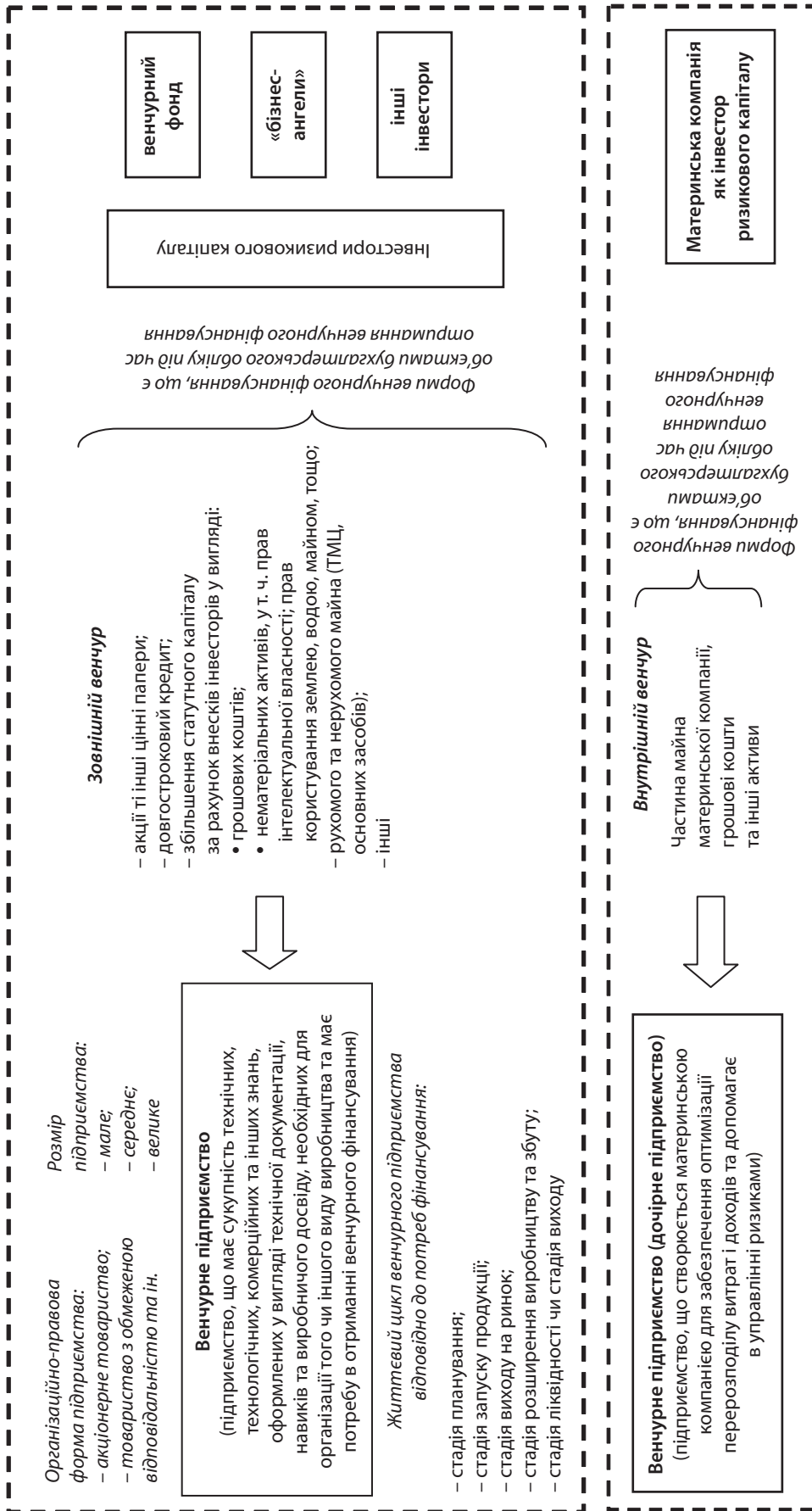

Рис. 2. Обліковий аспект форм венчурного фінансування

Фактори впливу на систему організації бухгалтерського обліку на рівні венчурного підприємства

Фактори впливу на систему організації бухгалтерського обліку на рівні венчурного підприємства	Організаційно-правова форма венчурного підприємства	– Акціонерне товариство; – товариство з обмеженою відповідальністю та ін.
	Ініційована форма створення	– Внутрішній венчур; – зовнішній венчур
	Розмір підприємства	– Мале; – середнє; – велике
	Інвестори ризикового капіталу	– Венчурні фонди; – приватні інвестори; – материнська компанія та ін.
	Стадія життєвого циклу венчурного підприємства	– Стадія планування; – стадія запуску продукції; – стадія виходу на ринок; – стадія розширення виробництва та збуту; – стадія ліквідації чи стадія виходу
	Форми отримання венчурного фінансування	– Акції та інші цінні папери; – довгостроковий кредит; – збільшення статутного капіталу за рахунок внесків інвесторів у вигляді: грошових коштів; нематеріальних активів, у т. ч. прав інтелектуальної власності; прав користування землею, водою, майном, тощо; – рухомого та нерухомого майна (ТМЦ, основних засобів); – інші

Таблиця 2

Об'єкти аналітичного обліку, що виникають при отриманні венчурного фінансування

Синтетичний рахунок	Об'єкт аналітичного обліку	Напрямок аналітичного обліку
1	2	3
<i>Джерела венчурного фінансування</i>		
50 «Довгострокові позики»	Довгостроковий кредит, наданий інвесторами ризикового капіталу	– За кожним інвестором ризикового капіталу; – за строками надання кредиту; – за іншими ознаками
40 «Зареєстрований (пайовий) капітал»	Внески в статутний капітал	– За видами капіталу; – у розрізі засновників, учасників, акціонерів, інвесторів ризикового капіталу; – за іншими ознаками
<i>Господарські засоби, що з'являються при отриманні венчурного фінансування</i>		
46 «Неоплачений капітал»	Заборгованість інвесторів по внесках у статутний капітал	– За видами акцій (для акціонерних товариств); – за кожним інвестором ризикового капіталу; – окремо облік заборгованості по внесках засновників і окремо по внесках інвесторів ризикового капіталу; – за іншими ознаками
30 «Готівка», 31 «Рахунки в банках»	Грошові кошти	– За видами валюти; – за джерелами надходження: власні грошові кошти, грошові кошти, що внесені інвесторами ризикового капіталу; – за іншими ознаками
12 «Нематеріальні активи»	Нематеріальні активи	– За групами та окремими інвентарними одиницями; – за джерелами надходження: власні нематеріальні активи, нематеріальні активи, що внесені інвесторами ризикового капіталу; – за іншими ознаками
Рахунки 2 класу «Запаси», 02 «Активи на відповідальному зберіганні»	Рухоме майно	– За видами майна; – за місцезнаходженням; – за власниками; – за джерелами надходження: власне рухоме майно, рухоме майно, що внесено інвесторами ризикового капіталу; – за іншими ознаками

1	2	3
10 «Основні засоби», 11 «Інші необоротні матеріальні активи», 15 «Капітальне будівництво», 02 «Активи на відповідальному зберіганні»	Нерухоме майно	– За кожним об'єктом майна; – за видами майна; – за місцезнаходженням; – за власниками; – за джерелами надходження: власне майно, майно, що внесено інвесторами ризикового капіталу; – за іншими ознаками

Наведені рахунки за дебетом і кредитом кореспондують з іншими рахунками згідно з Методичними рекомендаціями [9] із застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій та залежно від змісту господарських операцій, що відбулися.

ВИСНОВКИ

За підсумками проведених досліджень можна зробити такі висновки:

1. Сформульовано проблему невизначеності облікового аспекту форм венчурного фінансування та об'єктів аналітичного обліку фінансування саме на рівні венчурного підприємства.

2. Представлено механізм створення венчурного підприємства, який допоможе як засновникам венчурного підприємства, так і інвесторам ризикового капіталу вибрати ту організаційно-правову форму венчурного підприємства, яка їх влаштує.

3. Визначено обліковий аспект венчурного фінансування, тобто форми венчурного фінансування, які є об'єктами бухгалтерського обліку під час отримання фінансування підприємством. Зазначено, що форми венчурного фінансування залежать не тільки від переваг інвесторів чи засновників, а й від стадій життєвого циклу венчурного підприємства, його розміру та організаційно-правової форми.

4. Сформульовано фактори впливу на систему організації бухгалтерського обліку на рівні венчурного підприємства, розгляд яких забезпечить правильний підхід до обґрунтування складових системи організації бухгалтерського обліку венчурного підприємства.

5. Виділено об'єкти аналітичного обліку, що виникають при отриманні венчурного фінансування, із зазначенням напрямів ведення аналітичного обліку. Ведення бухгалтерського обліку в запропонованих напрямках аналітичного обліку сприятиме підвищенню якості отриманої інформації та дозволить:

- ✦ мати детальні відомості про джерела венчурного фінансування та господарські засоби, що з'являються в результаті отримання фінансування;
- ✦ ефективно управляти господарськими засобами;
- ✦ здійснювати аналіз використання венчурного фінансування;
- ✦ формувати достовірну інформацію про стан венчурного фінансування для внутрішніх та зовнішніх користувачів бухгалтерської інформації;
- ✦ здійснювати моніторинг венчурного фінансування.

Перспективами подальших досліджень є вивчення проблем і дослідження методики бухгалтерського обліку ризикових інноваційних проектів та побудова системи управлінської звітності венчурної діяльності підприємств. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Поручник А. М. Венчурний капітал: зарубіжний досвід та проблеми становлення в Україні / А. М. Поручник, Л. Л. Антоноук. – К.: КНЕУ, 2000. – 171 с.

2. Лапко О. О. Венчурний капітал як джерело фінансування інноваційного розвитку економіки / О. О. Лапко // Економіка і прогнозування. – 2007. – Вип. 3. – С. 25 – 42.

3. Петрук О. М. Теорія та практика венчурного фінансування: монографія / О. М. Петрук, С. З. Мошенський. – Житомир: Рута, 2008. – 248 с.

4. Тульчинська С. О. Особливості венчурного фінансування інноваційної й науково-технологічної діяльності в Україні / С. О. Тульчинська // Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». 2007. – Вип. 5. – К.: НТУУ «КПІ», 2007. – С. 97 – 114.

5. Гарагонич О. В. Правова природа товариств з обмеженою відповідальністю / О. В. Гарагонич // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». – 2008. – Випуск 9. – С. 337 – 339.

6. Велика К. В. Організаційні форми венчурного бізнесу: особливості та переваги // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2012. – № 2 (45). – С. 45 – 51.

7. Інформація за повідомленнями з країн Світової організації торгівлі від 12.01.15 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrexport.gov.ua/>

8. Офіційний сайт «Укрбізнесконсалт» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ubc.ua/reg_all.html

9. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Затверджено наказом Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.99 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>

REFERENCES

Harahonych, O. V. "Pravova pryroda tovarystv z obmezhenoiu vidpovidalnistiu" [Legal nature of limited liability]. *Naukovyy visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriya «Pravo»*, no. 9 (2008): 337-339.

"Informatsiia za povidomlenniamy z krain Svitovoi orhantzatsii torhivli vid 12.01. 15 r." [Information reported from the World Trade Organization from 12.01.15]. <http://www.ukrexport.gov.ua/>

Lapko, O. O. "Venchurnyi kapital iak dzherelo finansuvannia innovatsiinoho rozvytku ekonomiky" [Venture capital as a source of funding for innovative economic development]. *Ekonomika i prohnozuvannia*, no. 3 (2007): 25-42.

[Legal Act of Ukraine] (1999). <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>

Ofitsiynyi sait «Ukrbyzneskonsalt». http://www.ubc.ua/reg_all.html

Petruk, O. M., and Moshenskyi, S. Z. *Teoriia ta praktyka venchurnoho finansuvannia* [Theory and practice of venture financing]. Zhytomyr: Ruta, 2008.

Poruchnyk, A. M., and Antoniuk, L. L. *Venchurnyi kapital: zarubizhnyi dosvid ta problemy stanovlennia v Ukraini* [Venture capital: foreign experience and problems of formation in Ukraine]. Kyiv: KNEU, 2000.

Tulchynska, S. O. "Osoblyvosti venchurnoho finansuvannia innovatsiinoi i naukovo-tekhnologichnoi diialnosti v Ukraini" [Features venture financing innovation and scientific and technological activities in Ukraine]. *Ekonomichnyi visnyk NTUU «KPI»*, no. 5 (2007): 97-114.

Velyka, K. V. "Orhanizatsiini formy venchurnoho biznesu: osoblyvosti ta perevahy" [Organizational form of venture business, features and benefits]. *Visnyk sotsialno-ekonomichnykh doslidzhen*, no. 2 (45) (2012): 45-51.

UDC 336.76:330.35

THE DEPENDENCE OF ECONOMIC GROWTH AND THE DEPTH OF THE FINANCIAL MARKET

© 2015 SHKOLNIK I. O., KRAVCHENKO E. O.

UDC 336.76:330.35

Shkolnik I. O., Kravchenko E. O. The Dependence of Economic Growth and the Depth of the Financial Market

The article studies the meaning of development of the financial market and its effect on economic growth. The authors analyzed the current financial market development status by world regions. While assessing the mutual dependence of development of the financial market and revival of the country's economy, it is necessary to take into account basic financial development indicators. Analysis of financial depth suggests that developed countries have the largest bond markets, stocks, and the market of securitized instruments. If there is volatility in the capital flows in an insufficiently developed infrastructure of the securities market, even with a high global index of financial depth this may seriously affect the stability of the country's pay balance. The analysis allowed concluding that there is a connection between the level of development of the financial market based on the dynamics of volumes of financial assets and the economic growth rate due to the Gross domestic product dynamics.

Key words: financial market, economic growth, gross domestic product, indicators of depth of the financial sector.

Pic.: 2. **Tabl.:** 2. **Bibl.:** 17.

Shkolnik Inna O. – Doctor of Science (Economics), Professor, Pro-rector of the Ukrainian Academy of Banking of the National Bank of Ukraine (vul. Petropavlivska, 57, Sumy, 40030, Ukraine)

E-mail: i.shkolnik@uabs.edu.ua

Kravchenko Elizaveta O. – Lecturer, Department of Management and the Financial and Economic Security, Ukrainian Academy of Banking of the National Bank of Ukraine (vul. Petropavlivska, 57, Sumy, 40030, Ukraine)

E-mail: elizaveta-p@mail.ru

УДК 336.76:330.35

Школьник І. О., Кравченко Є. О. Залежність економічного зростання від глибини фінансового ринку

У статті авторами досліджено значення розвитку фінансового ринку та його впливу на економічне зростання. Проаналізовано сучасний стан розвитку фінансового ринку за регіонами світу. Визначаючи взаємозалежність розвитку фінансового ринку та поживлення економіки держави, необхідно враховувати основні показники фінансового розвитку. Аналіз фінансової глибини свідчить про те, що розвинені країни володіють найбільшими ринками облігацій, акціями та ринком сек'юритизованих інструментів. Якщо є волатильність потоків капіталу в недостатньо розвиненій інфраструктурі ринку цінних паперів, навіть при високому рівні глобального індексу фінансової глибини, то це може спричинити серйозний вплив на проблему стійкості платіжного балансу країни. На основі аналізу зроблено висновки про наявність взаємозв'язку між рівнем розвитку фінансового ринку на основі динаміки обсягів фінансових активів та темпами економічного зростання через динаміку валового внутрішнього продукту.

Ключові слова: фінансовий ринок, економічне зростання, валовий внутрішній продукт, показники глибини фінансового сектора.

Рис.: 2. **Табл.:** 2. **Бібл.:** 17.

Школьник Інна Олександрівна – доктор економічних наук, професор, проректор Української академії банківської справи Національного банку України (вул. Петропавлівська, 57, Суми, 40030, Україна)

E-mail: i.shkolnik@uabs.edu.ua

Кравченко Єлизавета Олександрівна – викладач кафедри управління та фінансово-економічної безпеки, Українська академія банківської справи Національного банку України (вул. Петропавлівська, 57, Суми, 40030, Україна)

E-mail: elizaveta-p@mail.ru

УДК 336.76:330.35

Школьник И. А., Кравченко Е. А. Зависимость экономического роста от глубины финансового рынка

В статье авторами исследовано значение развития финансового рынка и его влияния на экономический рост. Проанализировано современное состояние рынка по регионам мира. Определяя взаимозависимость развития финансового рынка и оживление экономики государства, необходимо учитывать основные показатели финансового развития. Анализ финансовой глубины свидетельствует о том, что развитые страны обладают крупнейшими рынками облигаций, акциями и рынком секьюритизированных инструментов. Если волатильность потоков капитала существует в недостаточно развитой инфраструктуре рынка ценных бумаг, даже при высоком уровне глобального индекса финансовой глубины, то это может серьезно повлиять на проблему устойчивости платежного баланса страны. На основе анализа сделан вывод о наличии взаимосвязи между уровнем развития финансового рынка на основе динамики объемов финансовых активов и темпами экономического роста из-за динамики валового внутреннего продукта.

Ключевые слова: финансовый рынок, экономический рост, валовый внутренний продукт, показатели глубины финансового сектора.

Рис.: 2. **Табл.:** 2. **Библ.:** 17.

Школьник Инна Александровна – доктор экономических наук, профессор, проректор Украинской академии банковского дела Национального банка Украины (ул. Петропавловская, 57, Сумы, 40030, Украина)

E-mail: i.shkolnik@uabs.edu.ua

Кравченко Елизавета Александровна – преподаватель кафедры управления и финансово-экономической безопасности, Украинская академия банковского дела Национального банка Украины (ул. Петропавловская, 57, Сумы, 40030, Украина)

E-mail: elizaveta-p@mail.ru